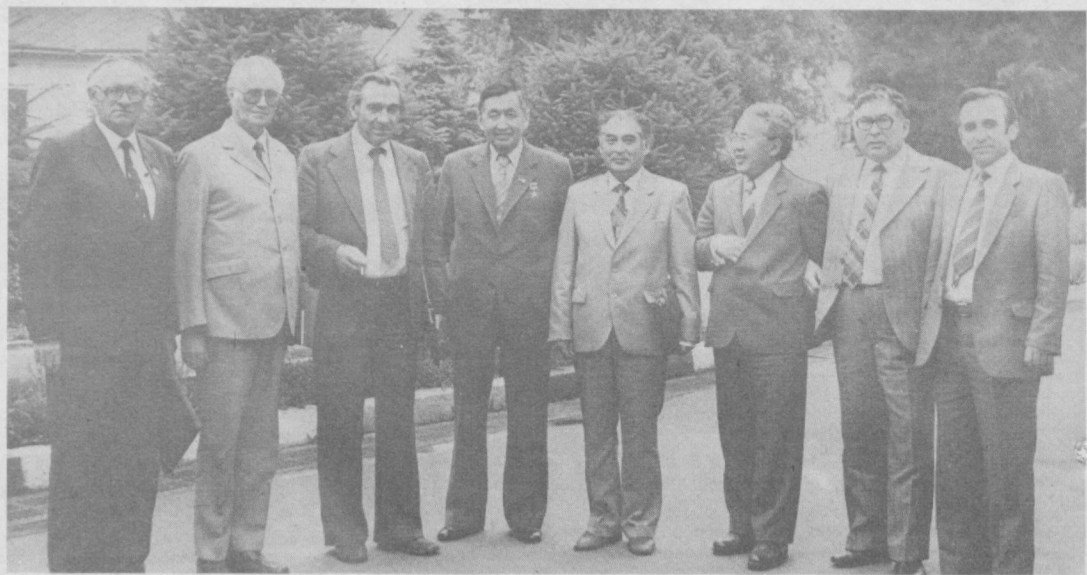

Мамлакатнинг йирик шаҳарларидан бўлган Тошкент кунда ўзининг 2000 йиллигини нишонлайди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг илмий сессияси республиканинг ижтимоий, сиёсий ва маданий ҳаётидаги мана шу йирик воқеага бағишланди. Унинг ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. С. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов иштирок этишди.

Бугун биз олимларнинг ушбу сессиядаги бир неча нуқталарини эътибор қиламиз. Уларда Тошкент ўзининг 2000 йиллик тарихи мобайнида Ўрта Осиё халқлари ҳаётида муҳим роль ўйнади, ўтган аср ўрталаридан эса ўлкадаги сиёсий, маданий ва илмий ҳаёт жўш урган шаҳарга, Ўрта Осиёда революцион ҳаракат марказига айланди, деган фикр қизил ипдек ўтади. Бугунги кунда эса Тошкент Ўрта Осиёнинг йирик индустриал, маъмурий ва маданий марказидир.

Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган илмий сессияда Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари илмий муассасаларининг олимлари қатнашди.

СУРАТДА: сессия қатнашчиларидан бир гуруҳаси.

Э. Ботиров фотолари.

ФАНИМИЗ УЎҚЛАРИ

О. С. СОДИҚОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти

Тошкент мамлакатимизнинг юздан ортинг миллат вакиллари аҳли яшаётган ва меҳнат қилаётган улкан шаҳардир. Унинг бугун мамлакатда бўлгани каби экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришдаги беқиёс ютуқлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Мамлакатнинг кўп миллатли сотишти тарихда биринчи марта куч ва рағбат манбаига айланди» деган фикрларининг ёрқин ифодасидир.

Тошкент меҳнатқашлари бутун республика ва мамлакат меҳнатқашлари билан биргаликда коммунистик бунёдкорликнинг улкан программасини белгилаган КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатмоқда.

Машинасозлик ва металллик қайта ишлаш республика пойтахтининг етакчи тармоқларидан бири бўлиб қолди. Шаҳар саноат ишлаб чиқаришининг асосий хусусиятлари унинг бир қатор тармоқлари ҳам ашёни қайта ишлаш ва шунингдек, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш воситалари билан таъминлаш бўйича қишлоқ хўжалиги билан алоқадорликда характерланади. Бу боралда шаҳар саноат корхоналари ичида Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги, «Ўзбекхлопкомаш», трактор ва пахта тозалаш мосламалари заводлари муҳим роль ўйнамоқда.

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналари ишчиларининг кўп қирralи ёрдами колхозларнинг моддий-техника базасини мустақамлашда муҳим роль ўйнаб, пахта етиштириш ва давлатга пахта хом ашёси сотиш бўйича план-топиришларнинг бажарилишини таъминлаш, қишлоқ меҳнатқашлар и и и г маданий турмуш даражасини янада яхшилаш имконини бермоқда.

Тошкент СССРнинг чет мамлакатлар билан иқтисодий, фан-техника ва маданий алоқаларига ҳам катта ҳисса қўшмоқда. Чет эл фирмалари буюртмалари асосида тайёрланаётган юз хилдан янги турли саноат маҳсулотлари 50 дан ортинг мамлакатга жўнатилади.

Тошкент мамлакатимизнинг пахтакор республикаларини чигит экадиган сеякалар, култываторлар, пахта ташувчи автоприцеплар, пахта терш ва пахта тозалаш мосламалари билан таъминловчи Совет Иттифоқи-

даги ягона таъминотчи ҳисобланади. Тошкент чет мамлакатларга тракторлар, туғимачилик машиналари, радиодеталлар, электр, химия ва электрон хўжалик маҳсулотлари, пахта таъминоти экспорт қилмоқда. Пахта етиштирувчи социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида «Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги» заводи маркази қўйилган пахта терш машиналари жуда машҳур. Куба, Болгария, Руминия, Монголия ва бошқа социалистик давлатлар ўз маҳсулотларини жаҳонда 40 мамлакатга етказиб бераётган Тошкентдаги «Компрессор» заводидан «ИР-10» маркали ролацион комплекс станцияларини сотиб олишмоқда. Тошкент кабель заводи маҳсулотларини эса жаҳоннинг 30 дан кўпроқ мамлакатни харид қилмоқда.

Ўзбекистон пойтахтининг саноат корхоналари Осиё, Африка, ва Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар билан экспорт алоқаларини мустақамлаб ва кенгайтириб бормоқда.

Тошкентнинг бир қатор корхоналари Жазаир, Ангола, Афғонистон, Йман, Ироқ, Эрон, Лаос ва Сурияга техника ва турли хил халқ истеъмол товарлари етказиб бермоқда.

Тошкентдаги завод ва фабрикаларнинг маҳсулотлари капиталлик мамлакатларга ҳам манзур бўлмоқда. «Тошкент туғимачилик машинасозлиги» заводи ишлаб чиқарилаётган машиналар 25 мамлакатнинг йиғирув фабрикаларида, шу жумладан Италия, Франция, Япония каби саноат ривожланган мамлакатларда ишлатилипти. Греция, Туркия, Судан каби мамлакатлар Тошкент тракторларини сотиб олмоқда. Тошкент туғимачилик комбинати кўп миқдордаги газламалари Греция, Дания, Таиланд, Судан, Сингапур каби мамлакатларга етказиб бермоқда.

Брюссель, Льеж ва Антверпендаги радиоаппаратура-лар ишлаб чиқаришдан фирмалар Тошкент электротехника заводида тайёрланаётган радиодеталларни харид қилмоқда.

Ўзбекистоннинг чет мамлакатлар билан илмий-техника ҳамкорлиги ҳам муваффақиятли ривожланмоқда. Бунда халқ хўжалик аҳамиятига мулк айрим проблемаларни биргаликда

ШАРҚ ЮЛДУЗИ — ЗИЛЗИЛАДАН КЕЙИН ҚАЙТА БУНЕД ЭТИЛГАН ТОШКЕНТ ХАЛҚЛАР ЛЕНИНЧА ДЎСТЛИГИНИНГ АЖОИИБ РАМЗИ СИФАТИДА ЕРҚИН ПОРЛАМОҚДА. УНИНГ ПРОСПЕКТЛАРИ, МАЙДОНЛАРИ, ҚУЧАЛАРИ, САРОЙЛАРИ, МЕТРОПОЛИТЕН СТАНЦИЯСИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ НОМИ БИЛАН, КЎПГИНА КВАРТАЛЛАРИ ЭСА ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ ВА МАМЛАКАТ ЙИРИК ШАҲАРЛАРИНИНГ НОМЛАРИ БИЛАН АТАЛГАНЛИГИ ТАСОДИФИЙ ЭМАС.
Ш. Р. РАШИДОВ.

КЕЛАЖАККА ИНТИЛИБ

В. О. КОЗИМОВ,

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси.

Бугунги Тошкент Ўрта Осиёдаги йирик индустриал, маъмурий ва маданий марказ ҳисобланади. Шаҳар саноати 1922 йилга таққослаганда 400 баравардан зиёдкор маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Фаннинг унинг саноат потенциал ривожланиб бормоқда. Масалан, туғимачилик ишлаб чиқариш бундан бири бўлган Тошкент туғимачилик комбинатида ҳам шундай иш олиб бормоқда. Тошкентда маҳаллий партия ва совет органлари шаҳарни ривожлантиришнинг фақат иқтисодий проблемаларининг эмас, балки социал проблемаларининг ҳам ҳал этишга муҳим аҳамият бермоқдалар. Аҳоли фаровонлигини янада ошириш эса ана шунга боғлиқдир.

Кейинги йилларда, айниқса, 1966 йилги зилзиладан кейин Тошкент қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, у тубдан қайта ёбарди. Шунинг асосида, бу давр ичида шаҳарда 16 миллион квадрат метрга яқин хўжалик қўриқлари, кўчалар, кўчалар билан комплекс суратда) турар жойлар қад кўтарилди. 19 миллион квадрат метрда турар жой фонди асосан марказий иқтисод, сув таъминоти, газ билан таъминланган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Совети шаҳарнинг маҳаллий партия, совет ва хўжалик органлари олдидаги биринчи беш йилликда хўжалик қўриқлари билан комплекс суратда қайта

мида 6 миллион квадрат метр турар жойлар қўриш ва фойдаланишга топширишни амалга ошириш вазифасини қўйди. Бугун биз бу боралда миллиончи маррага қилиб олдик. Беш йиллик охирига бориб, эса бу маррадан ўтиб кетиш ва «Ганташкентстрой» бошқа қурилиш ва монтаж ташкилотларининг ўн иккинчи беш йилликда турар жойларни янада кўпроқ фойдаланишга топширишлари учун тегишли ишлаб чиқариш техника базаларини барпо этиш зарур. Шу мақсадда I ва 2-ўйсулик комбинатларини реконструкция қилиш, кенг ҳамжиб-бўлак уйсулик комбинатини қўриш ишлари жадал суратларда олиб бормоқда. «ТашЗНИИ-ЭП», «ТАШНИИ-Инженлар», «Ташпрогор» ва бошқа лойиҳалаш институтлари янги кўп қаватли турар жой деталларини яратиш устида ишламоқдалар.

Шаҳарда турар жойларни иш жойига яқин қўриқда яхши таъмирлаш хосил бўлди. Бу эса меҳнатқашларга қўлайлик туғдиришти, муҳим ишчи коллективлари яратиб имконини бермоқда. Авиасозлар, тракторсозлар, туғимачилар, электр транспорт хўжалик ва бошқалар учун турар жой массивлари барпо этилмоқда.

Эсини, гуваля улардан иборат жойларда Чорсу, Оқтепа, Олмазор, Бошқил янги турар жой массивлари ва бошқа кўпгина массивлар қад кўтарилди. Бундан ташқари, Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда.

Бундан ташқари, Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда. Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда.

ДЎСТЛИК ШАҲРИ

Х. М. САИДУРДОВ,

Тожикистон ССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари.

Ўн биринчи ва ўн иккинчи беш йилликда иқтисодий ва социал ривожлантириш планларини фақат районлар бўйичагина эмас, балки уларнинг ичкариси «Ириқ турар жой массивлари бўйича ҳам хўжалик қўриқлари ташкилоти» шунинг таъини мўлжалланмоқда. Ана шу мақсадда камда 20 та маҳаллий қўриқларни барпо этиштирилди.

Бундан ташқари, Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда. Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда.

Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда. Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда.

Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда. Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда.

Ўн биринчи ва ўн иккинчи беш йилликда иқтисодий ва социал ривожлантириш планларини фақат районлар бўйичагина эмас, балки уларнинг ичкариси «Ириқ турар жой массивлари бўйича ҳам хўжалик қўриқлари ташкилоти» шунинг таъини мўлжалланмоқда. Ана шу мақсадда камда 20 та маҳаллий қўриқларни барпо этиштирилди.

Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда. Бошқил янги турар жой массивлари барпо этилмоқда.

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

А. М. МОЛДОКУЛОВ,

Қирғизистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти.

Тошкент шаҳри Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизнинг йирик иқтисодий ва маданий марказига айланди, жаҳонда барча эзилган халқларнинг озодлиги ва тенг ҳуқуқлиги йўлини ёритган Совет Шарқда ёрқин машъал бўлиб қолди. У Ўрта Осиё республикалари учун маданий мухталиқлар таъбирлашда муҳим аҳамият касб этди ва эътиборда. Бу қардош

халқлар ўртасида маданий ҳамкорликнинг муҳим омилларидан биридир. Ана шу ҳамкорлик замирида пролетариат, социалистик интернационал ва з.м. коммунизм қўриқиде ягона мақсадга бирлашган мамлакатимиз халқларининг бузилмас қудратли дўстлигини ленинча принциплари ўз ифодасини топти. Коммунистик партиянинг олиб борган улкан ишлари натижасида Ўрта Осиё республикалари и д а урушгача бўлган даврда омвий саводсизлик туғатишти.

1920 йилда В. И. Лениннинг декретига биноан Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон учун мухталиқлар таъбирлашда йирик билим ўчоғига айланган Ўрта Осиё Давлат университети таъин этилди.

Тошкент кейинги даврда ҳам Ўрта Осиё республикалари учун малакали кадрлар тайёрлашда муҳим ўқув маркази бўлиб қолмоқда. 60-йилларнинг бош-

Факт ва рақамлар

Тошкент фақат маъмурий ва индустриал марказ бўлибгина қолмай, балки ўзбек халқи маънавий ҳаётининг пойтахти ҳамдир. Бу ерда республика фан штаби — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, юздан зиёд илмий-тадқиқот ва лойиҳа конструкторлик муассасаси ишлаб турибди. Уларда 24 мингдан зиёд илмий ходим меҳнат қилмоқда...

Тошкентда 300 дан зиёд умумий таълим мактаблари, олти балик ўзбек халқи маънавий ҳаётининг пойтахти ҳамдир. Бу ерда республика фан штаби — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, юздан зиёд илмий-тадқиқот ва лойиҳа конструкторлик муассасаси ишлаб турибди. Уларда 24 мингдан зиёд илмий ходим меҳнат қилмоқда...

Илмий сессиянинг қатнашчилари Тошкентнинг тарихий ўтмиш туғриқсизда хўжалик қўриқлари кўргазма экспонатлари билан қизиқиб танишди.

